

1. ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΚΩΝ ΣΕ ΓΗΡΑΤΟΣ

Μέσο: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 30/08/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 30/08/2018

Σελίδα: 13

Συντάξεις: Μετατροπές αναπηρικών σε γήρατος

Διευκρινίσεις με εγκύκλιο του ΕΦΚΑ

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ σε σχέση με τις κατηγορίες των δικαιούχων συντάξεων αναπηρίας, οι οποίοι μπορούν να τις μετατρέψουν σε γήρατος προσυζάνοντας επί της ουσίας (στις περισσότερες περιπτώσεις) τα ποσά που λαμβάνουν, δίνονται με νέα εγκύκλιο του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ).

Σύμφωνα με αυτή, δικαιώματα μετατροπής της σύνταξης λόγω αναπηρίας σε γήρατος έχουν:

1 Οι συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας οι οποίοι κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης έπασχαν από παθήσεις των διατάξεων του ν. 612/77 και ενδεχομένως από άγνοια δεν υπέβαλαν αίτημα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος.

2 Οι συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας με πάθηση (υπαγόμενη στις διατάξεις του ν. 612/77) εφόσον η συγκεκριμένη πάθηση συμπεριλήφθηκε στις διατάξεις αυτές μεταγενέστερα της αίτησής τους για χορήγηση σύνταξης λόγω αναπηρίας.

Αντίθετα, δεν υφίσταται δυνατότητα μετατροπής της σύνταξης λόγω αναπηρίας σε γήρατος στις ακόλουθες περιπτώσεις:

Όταν ο συνταξιούχος κατά τον χρόνο συνταξιοδότησής του λόγω αναπηρίας δεν έπασχε από ασθένεια που καλύπτεται από τις εν λόγω διατάξεις, αλλά την απέκτησε μεταγενέστερα.

Όταν ο συνταξιούχος κατά την αίτηση συνταξιοδότησής του δεν είχε συμπληρώσει τον ελάχιστο απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης για συνταξιοδότηση με τον ν. 612/77, όπως ισχύει.

Επίσης διευκρινίζεται ότι ο χρόνος συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας δεν συνυπολογίζεται για τη συμπλήρωση των ασφαλιστικών προϋποθέσεων συνταξιοδότησης που ορίζονται από ειδικές διατάξεις, όπως έχουν επεκταθεί και ισχύουν ή για τη χορήγηση μειωμένης σύνταξης λόγω γήρατος.

Ανοίγει το «καλάθι»

Τους άξονες της προεκλογικής στρατηγικής του σκιαγράφησε ο Τσίπρας στην Κ.Ε. του ΣΥΡΙΖΑ

Είναι κοινή η διαπίστωση ότι η προεκλογική περίοδος άνοιξε ταυτόχρονα με το τυπικό κλείσιμο του οκταετούς κεφαλαίου των μνημονίων. Συνεπώς η ομιλία του Αλέξη Τσίπρα με ακροατήριο το κόμμα του τη Δευτέρα, στη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής, δεν θα μπορούσε παρά να αποτελεί μια καλή ευκαιρία για τον πρωθυπουργό και πρόεδρο του ΣΥΡΙΖΑ να περιγράψει την εκλογική στρατηγική του και να καλέσει το κόμμα να τη στηρίξει.

Το επικοινωνιακό «κλου» των παρεμβάσεων του είναι συνήθως οι υψηλοί τόνοι στην αντιπαράθεση με τη Ν.Δ. και δευτερευόντως το ΚΙΝΑΛΛ – ως «παλιό πολιτικό σύστημα» –, ωστόσο αυτή τη φορά ο στόχος του ήταν να περιγράψει ευκρινέστερα την εκλογική στρατηγική, την οποία άλλωστε κάλεσε το κόμμα, υπό τον νέο γραμματέα **Πάνο Σκουρλέτη**, να ακολουθήσει.

Υπ' αυτό το πρίσμα τα στοιχεία που περιγράφουν καλύτερα τη στρατηγική του ΣΥΡΙΖΑ εν όψει του 2019 αφορούν τη **μεταμνημονιακή** προοπτική που υπόσχεται, τις κοινωνικές και οικονομικές προτεραιότητες. Ας τις ακτινογραφήσουμε.

Αστικός εκουγχρονισμός

Η περίοδος μετά τα μνημόνια, κατά τον πρωθυπουργό, περιλαμβάνει ένα κύμα **θεσμικού εκουγχρονισμού**, ο οποίος καθυστέρησε επί των ημερών της τρέχουσας κυβέρνησης εξ αιτίας των πολύμηνων διαρκών διαπραγματεύσεων με το κουαρτέτο για τη διεκπεραίωση των σκληρών αξιολογήσεων του τρίτου μνημονίου.

Κατά τον Τσίπρα, ο οποίος κατά καιρούς έχει συνδέσει τον εκουγχρονισμό της χώρας με την επέτειο, το 2021, των 200 ετών από την Επανάσταση του 1821, «η Ελλάδα της νέας εποχής θα είναι επίσης και μια χώρα στην οποία η **δημόσια διοίκηση** δεν θα θυμίζει κατάλοιπο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, αλλά θα είναι συμβατή με μια κανονική ευρωπαϊκή χώρα του 21ου αιώνα. Αντιμετωπίζοντας τη γραφειοκρατία, την πολυνομία, τις μικρές και τις μεγάλες εστίες διαφθοράς. Ενισχύοντας τη διαφάνεια, τον έλεγχο ως προς την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, την ψηφιοποίηση του δημόσιου τομέα».

Σε επίπεδο γενικών διακηρύξεων, στην ομιλία του στην Κεντρική Επιτροπή, σημείωσε ότι η Ελλάδα της «νέας εποχής» θα πρέπει να είναι «μια χώρα όπου όλοι οι πολίτες θα είναι **ίσοι έναντι του νόμου**. Ανεξάρτητα από την καταγωγή, το εισόδημα, το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Μια χώρα στην οποία οι άνθρωποι με αναπηρίες δεν θα λογίζονται ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας».

Για να καταδείξει την πολιτική βούληση του ίδιου να προχωρήσει σε έναν εκουγχρονισμό με **κοινωνικό πρόσημο**, σε άλλο σημείο της ομιλίας του αναφέρθηκε στους νόμους της κυβέρνησής του που ο **Κυριάκος Μητσοτάκης** έχει κατά καιρούς διακηρύξει ότι θέλει να καταργήσει και οι οποίοι αφορούν:

- ◆ Την πρόσβαση 2,5 εκατομμυρίων ανασφάλιστων στη Δημόσια Υγεία.
- ◆ Την πρόσληψη γιατρών και νοσηλευτών στο ΕΣΥ.
- ◆ Την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.
- ◆ Την πρόσληψη δασκάλων στα σχολεία για να μην ξεκινά η σχολική χρονιά με χιλιάδες κενά.
- ◆ Την αύξηση της χρηματοδότησης για την Έρευνα.
- ◆ Την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης.
- ◆ Την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας.
- ◆ Την κατάργηση του αυτοφώρου για τις μικρές οφειλές στο Δημόσιο.
- ◆ Τη διαφάνεια στις δημόσιες συμβάσεις.
- ◆ Την αδειοδότηση των τηλεοπτικών σταθμών.
- ◆ Την επαναλειτουργία της ΕΡΤ.
- ◆ Τους δασικούς χάρτες.
- ◆ Την κατεδάφιση των αυθαιρέτων.
- ◆ Το μεταφορικό ισοδύναμο στα νησιά.
- ◆ Την κατοχύρωση της ταυτότητας φύλου.
- ◆ Την απόδοση ιθαγένειας σε όλα τα παιδιά που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν εδώ.
- ◆ Την επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων.
- ◆ Την αύξηση του κατώτατου μισθού.

Στροφή στους νέους

Μάλιστα ο πρωθυπουργός στην ομιλία του στην Κεντρική Επιτροπή του ΣΥΡΙΖΑ – η οποία εκφωνήθηκε την ημέρα ανακοίνωσης των βάσεων εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση – συμπεριέλαβε ένα ευρύ κεφάλαιο για τους **νέους**

- ◆ με την **αντιστροφή** της «διαρροής εγκεφάλων» εκτός Ελλάδος (brain drain),
- ◆ με την **αξιοποίηση** του τεράστιου μορφωτικού κεφαλαίου της νέας γενιάς και
- ◆ με την **αντιστροφή** των καταστροφικών δημογραφικών τάσεων.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν αυτά τα επώδυνα για τη χώρα δεδομένα, τα οποία προσιωμίζονται ένα ζοφερό μέλλον, συνέδεσε την ανάγκη μετατροπής της Ελλάδας σε «μια σύγχρονη, προοδευτική, ευρωπαϊκή χώρα» με τους νέους, οι οποίοι «δεν πρέπει να επιτρέψουμε να ζήσουν χειρότερα από ό,τι προηγούμενες γενιές», και αναφέρθηκε σε έναν «**συμβολισμό**» που αφορά το 2018.

Κατά τον πρωθυπουργό, είναι η χρονιά κατά την οποία «η Ελλάδα μπαίνει στη νέα της εποχή απαλλαγμένη από τη σκληρότερη περίοδο που γνώρισε τα τελευταία σαράντα χρόνια» και «η χρονιά που ενηλικιώνονται οι Ελληνίδες και οι Έλληνες που γεννήθηκαν στην αυγή του 21ου αιώνα».

Δείγμα και αυτό του ότι επιθυμεί να καταστήσει τους **μελλοντικούς** ψηφοφόρους ένα κοινό με το οποίο ο ίδιος και ο ΣΥΡΙΖΑ θέλουν να διατηρήσουν στενή επαφή. Προφανώς αυτόν τον στόχο έχει και ο χαρακτηρισμός που απηύθυνε προς τους πολιτικούς του αντιπάλους: «γερσασμένες δυνάμεις της παλιάς Ελλάδας».

Στο πλαίσιο της παροχής **κινήτρων** προς τη νέα γενιά ο πρωθυπουργός επιχειρεί, σε όλες τις τελευταίες ομιλίες του, εκπέμποντας μηνύματα παράλληλα στο εσωτερικό και το εξωτερικό της χώρας, να συνδυάσει

- ◆ τη **διαχείριση** των οικονομικών της χώρας «με σύνεση και διαφάνεια, χωρίς σπατάλες, αλλά και χωρίς περικοπές σε κοινωνικά αγαθά όπως η Δημόσια Υγεία, η Δημόσια Παιδεία και το κοινωνικό κράτος»
- ◆ με την **παραγωγή** «νέου πλούτου», «με σχέδιο και ιεραρχήσεις, επενδύοντας σε τομείς στους οποίους διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα. Όχι πρόσκαιρα, εφήμερα, άναρχα και προς όφελος μιας κρατικοδιατηρητικής επιτηρηματικής ελίτ»
- ◆ και τη «**δίκαιη**» διανομή αυτού του πλούτου.

Στο πλαίσιο, λοιπόν, της προσπάθειας να διατηρήσει την επαφή με μεγάλες κτη-

2. ΑΝΟΙΓΕΙ ΤΟ ΚΑΛΑΘΙ

Μέσο: ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

Ημ. Έκδοσης: . . . 30/08/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 30/08/2018

Σελίδα: 5

Θεσμικός εκσυγχρονισμός το «τυράκι» για τον «μεσαίο χώρο»

γορίες εργαζομένων και να υποσχεθεί στους νεότερους ένα περιβάλλον με δυνατότητα εργασίας σε συνθήκες ασφάλειας και με αξιοπρεπείς αμοιβές, ο Τσίπρας υπενθύμισε τη μείωση, επί τηθείας του, της ανεργίας, «που επί Σαμαρά είχε αγγίξει ακόμα και το 28% και σήμερα βρίσκεται στο 19,5%» και την ενίσχυση των μορφών πλήρους απασχόλησης έναντι της ελαστικής. Οι δε εξαγγελίες του εστιάζονται:

- ♦ Στην «πολύ μεγάλη προσπάθεια ώστε να επικρατηθεί συνολικά η πλήρης εργασία στο σύνολο των συμβάσεων.
- ♦ Στον «σχεδιασμό» ώστε μέχρι το 2021 να περιοριστεί η αδήλωτη εργασία στο 5%».
- ♦ Στην αύξηση του κατώτατου μισθού.
- ♦ Στην κατάργηση του υποκατώτατου μισθού για τους νέους.
- ♦ Στην επαναφορά των «βασικών αρχών των συλλογικών διαπραγματεύσεων».

Σχεδιασμός ελαφρύνσεων

Με δεδομένο τα οκτώ χρόνια μνημονιακής λιτότητας, εκ των οποίων τα τρία μισά δικά του, ο πρωθυπουργός **συνδέει** την έξοδο από τα προγράμματα με την ελάφρυνση των βαρών εξαγγέλλοντας «φορολογική δικαιοσύνη» και «σταθερό φορολογικό σύστημα» με άξονες

- ♦ «γενναίες παρεμβάσεις στον τομέα της φορολογίας προσώπων και επιχειρήσεων»,
- ♦ «μια σειρά φοροελαφρύνσεις, τις οποίες θα είμαστε σε θέση σύντομα να ανακοινώσουμε» και «επιπλέον παρεμβάσεις ώστε να αντιμετωπιστεί το ζήτημα των οφειλών προς το Δημόσιο, που αφορά χιλιάδες συμπολίτες μας».

Οι εξαγγελίες πάντως αυτής της κατηγορίας δεν διασαφηνίστηκαν περισσότερο, καθώς εκκρεμούν οι εισηγήσεις του οικονομικού επιτελείου, αλλά και η διαβούλευση με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Το βέβαιο είναι ότι ο πρωθυ-

πουργός φιλοδοξεί στις **8 Σεπτεμβρίου**, κατά την ομιλία του στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, να εξαγγείλει φοροελαφρύνσεις περίπου **650 εκατ. ευρώ** και κοινωνικές δαπάνες ύψους **350 εκατ. ευρώ** με έναρξη ισχύος από 1.1.2019, οι οποίες θα περιλαμβάνονται στο προσχέδιο του προϋπολογισμού, το οποίο αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή την 1η Οκτωβρίου.

Ειδικότερα εξετάζονται και μένει να δούμε αν θα οριστικοποιηθούν:

- ♦ Η **μείωση** του πρώτου συντελεστή της φορολογικής κλίμακας – που εφαρμόζεται στα εισοδήματα έως 20.000 ευρώ – από το 22% στο 20%.
 - ♦ Η **κατάργηση** της έκτακτης εισφοράς για τους φορολογουμένους με εισοδήματα μέχρι 30.000 ευρώ και μειώσεις συντελεστών στο επιπλέον εισόδημα.
 - ♦ Η **μείωση** του ΕΝΦΙΑ σε κάποιο ποσοστό.
 - ♦ Η **αξιοποίηση** του πλεονάσματος του ΕΦΚΑ ώστε να μειωθούν οι κρατήσεις ασφαλιστικών εισφορών των αυτοαπασχολούμενων.
- Ο μεγάλος στόχος πάντως παραμένει η ακύρωση της περικοπής των **συντάξεων** από 1.1.2019 και της μείωσης του **αφορολόγητου** ορίου από 1.1.2020.

Αυτά τα δύο κεφάλαια πάντως είναι αρκετά «βαριά» και προϋποθέτουν ευρεία συζήτηση με τους Ευρωπαίους, οι οποίοι έρχονται στην Αθήνα για την πρώτη μεταμνημονιακή αξιολόγηση («ευρωπαϊκό εξάμηνο») στις **10 Σεπτεμβρίου**, δηλαδή μετά την ομιλία του Τσίπρα στη ΔΕΘ, αλλά και μετά τη συνεδρίαση του Eurogroup στις **7 Σεπτεμβρίου**.

Στο πλαίσιο των επαφών αυτών του οικονομικού επιτελείου με τους Ευρωπαίους θα εξεταστούν ο «δημοσιονομικός χώρος» των επόμενων ετών, από τον οποίο θα κριθούν και οι διαθέσιμες τους για τις συντάξεις και το αφορολόγητο, αλλά και τα δεδομένα που θα καθορίσουν τι θα περιλαμβάνει ο προϋπολογισμός του 2019.

Όπλο ο Σκουρλέτης στην εκλογική στρατηγική

Πέρα, ωστόσο, από την προσπάθεια του Αλέξη Τσίπρα να απευθυνθεί σε όσο το δυνατόν περισσότερες και ευρύτερες κοινωνικές ομάδες, σε μια χρονιά με τρεις εκλογικές αναμετρήσεις (για Βουλή, Ευρωβουλή, Αυτοδιοίκηση) σημαντικός είναι ο ρόλος του κόμματος. Η συσπείρωση των ψηφοφόρων του δεν υπερβαίνει σχεδόν σε καμιά δημοσκοπήση το 50%, συνεπώς η αναδιοργάνωση του ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί κατεπείγουσα προτεραιότητα καθώς, σύμφωνα με όσα είπε ο πρόεδρος του κόμματος στην Κεντρική Επιτροπή τη Δευτέρα, «τη μάχη αυτή θα τη δώσουμε με όλες μας τις δυνάμεις»:

- ♦ «Με ανοιχτά, λαϊκά ψηφοδέλτια».
- ♦ «Με το κόμμα σε διάταξη αγώνα».
- ♦ «Με στόχο να αναδείξουμε προσωπικότητες και συλλογικότητες που θα μοιράζονται την αγωνία μας για τη συγκρότηση μιας μεγάλης κοινωνικής και πολιτικής πλειοψηφίας για να εμποδιστούν οι μεγάλες αλλαγές».
- ♦ «Μαζί με τις δυνάμεις της Ευρωπαϊκής Αριστεράς αλλά και μαζί με τις προοδευτικές δυνάμεις στην Ευρώπη, όλες αυτές τις δυνάμεις που δεν αποδέχονται

τον μονόδρομο της λιτότητας, του ρατσισμού και του δημοκρατικού ελλείμματος».

Δεδομένου λοιπόν ότι ο ΣΥΡΙΖΑ θα πρέπει να ανεβάσει ταχύτητα και ενδεχομένως να καλύψει χαμένο χρόνο, ειδικά στο κεφάλαιο των τοπικών συνεργασιών, προφανώς θα πρέπει να αλλάξει και να εντατικοποιηθεί το μοντέλο κομματικής δουλειάς.

Με αυτό το κριτήριο προφανώς επελέγη από τον Τσίπρα ως νέος γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής ο Πάνος Σκουρλέτης, ο οποίος εξελέγη πανηγυρικά χωρίς αρνητική ψήφο, με 126 ψήφους υπέρ και 18 λευκά σε σύνολο 144 ψηφισάντων. Σε πολιτικό επίπεδο ο νέος γραμματέας δήλωσε ότι τάσσεται υπέρ των εκλογικών συνεργασιών, αλλά με προϋπόθεση τις «προγραμματικές συγκλίσεις».

Σε αυτό το πλαίσιο όμως ο Σκουρλέτης έβγαλε και μια είδηση, καθώς μιλώντας για προγραμματικές συγκλίσεις σημείωσε ότι «κατά συνέπεια, υπό το φως αυτών των δεδομένων, προφανώς θα επανακαθορισουμε και θα προσεγγίσουμε και τις μέχρι τώρα συμμαχίες μας. Είναι μια φυσιολογικοποίηση της πολιτικής ζωής».

Με τον τρόπο αυτόν ο νέος γραμματέας κατ' ουσίαν φαίνεται να προσδιορίζει εμμέσως ως «αφύσικη» και πρόσκαιρη – επιβληθείσα από τις πολιτικές συνθήκες του 2015 – τη μέχρι τώρα συμμαχία με τους ΑΝΕΛΛ και προανήγγειλε την αλλαγή της πολιτικής συμμαχίας. Επί της ουσίας είναι μια απάντηση στην πολλαπλή εκδηλωθείσα δυσφορία μεγάλου αριθμού κομματικών στελεχών για τον κυβερνητικό «γάμο» με το κόμμα του Πάνου Καμμένου.

Αυτό που μένει να φανεί είναι αν πρόκειται για τακτικό ελιγμό ή για ένα προαποφασισμένο διαζύγιο με τους ΑΝΕΛΛ, το οποίο θα ανοίξει τον δρόμο για προσέγγιση με άλλους, περισσότερο «συγγενείς» πολιτικούς χώρους.

Σε πρακτικό επίπεδο, πάντως, σύμφωνα με δημοσιευμένες πληροφορίες, ο Σκουρλέτης αναμένεται να εντατικοποιήσει τη λειτουργία του κόμματος με εβδομαδιαίο μπρίφιγκ, με «γκάζια» στις υπάρχουσες οργανώσεις και τη διερεύνηση της δυνατότητας να στηθούν νέες, αλλά και με την αναζήτηση συνεργασιών και συμμαχιών εν όψει των εκλογών στην Αυτοδιοίκηση.

Τα έξι κακά της μοίρας μας

Οι ογκόλιθοι που φράζουν τον δρόμο για οικονομική ανάκαμψη της χώρας

Η έξοδος από το Μνημόνιο ολοκληρώθηκε, ο ανασχηματισμός έγινε, και από σήμερα αρχίζει η προετοιμασία για την «επόμενη ημέρα». Η φρεσκαρισμένη κυβέρνηση γνωρίζει ότι πλέον δεν υπάρχει η δικαιολογία των μνημονιακών δεσμών, έστω και αν τα δημοσιονομικά «λουριά» παραμένουν δεμένα ασφικτικά.

Επίσης οι υπουργοί – είτε πρόκειται για νεοεισερχόμενους είτε για πρόσωπα που ανανέωσαν την εμπιστοσύνη του πρωθυπουργού – καλούνται να αντιληφθούν ότι το πολιτικό «παιχνίδι» δεν μπορεί να παχτεί μόνο από το οικονομικό επιτελείο τους μήνες που μας χωρίζουν από τις εκλογές.

Προφανώς η μάχη των συντάξεων, η διαπραγμάτευση για τα έκτακτα κοινωνικά μέρισματα και το πακέτο των φορολογικών ελαφρύνσεων θα δοθούν από τον **Ευκλείδη Τσακαλώτο** και τον **Γιώργο Χουλιαράκη**, καθώς οι τελικές αποφάσεις – καλές ή κακές – θα ληφθούν για μια ακόμη φορά πίσω από τις κλειστές πόρτες του **Eurogroup**.

Όμως αυτό **δεν αρκεί**. Χωρίς τον «μπουσουλα» της δανειακής σύμβασης με τα δεκάδες προαπαιτούμενα και τις – ουσιαστικά – υπαγορευμένες πολιτικές, ο κάθε υπουργός

από το πόστο του θα πρέπει να ξεδιπλώσει το **σχέδιό του** για την αντιμετώπιση των τεράστιων προβλημάτων που άφησε πίσω της η μνημονιακή περίοδος.

1 Τα δυσθεώρητα ληξιπρόθεσμα χρέη των πολιτών, είτε προς το Δημόσιο είτε προς τις τράπεζες, δεν εξαφανίστηκαν επειδή βγήκαμε από τα μνημόνια.

2 Η υπερφορολόγηση, που μας εκθέτει διεθνώς, καθώς γίναμε η χώρα με τη μεγαλύτερη αναλογία φορολογικών εσόδων ως προς το ΑΕΠ, όταν πριν από τα μνημόνια καταλαμβάναμε τη 13η θέση, δεν αντιμετωπίζεται ούτε με φορολογικές ελαφρύνσεις μερικών εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ ούτε με στόχους για παραγωγή πρωτογενών πλεονασμάτων της τάξεως του 3,5% του ΑΕΠ.

3 Η μείωση του πληθυσμού αποτυπώνει βαθιά πληγές – απογεννητικότητα, brain drain, αύξηση θανάτων – και δεν αντιμετωπίζεται από τη μια στιγμή στην άλλη. Για να αντιμετωπιστεί, προϋποτίθεται ότι θα υπάρξει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο.

4 Οι καταθέσεις πρέπει να επιστρέψουν με ταχύτερο ρυθμό στις τράπεζες, καθώς χωρίς αύξηση των χορηγήσεων δεν νοείται χρηματοδότηση επενδύσεων.

5 Χωρίς επενδύσεις δεν νοείται ανάπτυξη, καθώς είναι πλέον δεδομένο ότι η ιδιωτική κατανάλωση, που επί τόσα χρόνια στήριζε το ΑΕΠ, θα κάνει χρόνια να ανακάμψει.

6 Η μακροχρόνια ανεργία θερίζει, κάτι που σημαίνει ότι δεν χρειάζονται μόνο περισσότερες δουλειές, αλλά και οργανωμένα προγράμματα κατάρτισης και επανένταξης στην αγορά εργασίας.

Το πολιτικό διακύβευμα

Είναι προφανές ότι για πολιτικούς λόγους η κυβέρνηση θα επιδιώξει να κερδίσει το επόμενο διάστημα τη «μάχη» των φορολογικών **ελαφρύνσεων** και της αποτροπής των νέων μειώσεων στις συντάξεις προκειμένου να καταδείξει ότι η επόμενη ημέρα είναι εντελώς **διαφορετική** από την προηγούμενη.

Αυτός άλλωστε είναι και ο λόγος για τον οποίο τόσο ο υπουργός Οικονομικών **Ευκλείδης Τσακαλώτος** όσο και ο αναπληρωτής υπουργός **Γιώργος Χουλιαράκης** δεν υπήρχαν σε **κανένα** τηλεοπτικό πλάνο είτε ορκωμοσίας είτε τελετών παράδοσης παραλαβής.

Όπως ήταν αναμενόμενο, κρίθηκε ότι η ομάδα που έχει επωμιστεί όλο το βάρος των διαβουλεύσεων με τους θεσμούς κατά τη μνημονιακή περίοδο – στην ομάδα θα πρέπει να συμπεριληφθεί και ο **Δημήτρης Λιάκος**, ο οποίος επίσης διατήρησε τη θέση του ως υφυπουργός παρά τω πρωθυπουργώ – δεν μπορεί παρά να συνεχίσει τις επαφές τώρα που η ελληνική πλευρά θέλει να θέσει τα **δικά της** θέματα στο τραπέζι.

Προφανώς είναι **μείζον** το αν θα ανάψει το πράσινο φως για να δοθεί έκτακτο μέρισμα κατά τη διάρκεια της φετινής χρονιάς, όπως επίσης είναι εξαιρετικά σημαντικό το αν η προεκλογική χρονιά θα ξεκινήσει με μείωση του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, με ένα «καλό» πακέτο για τον ΕΝΦΙΑ ή με μειώσεις ασφαλιστικών εισφορών για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους επιτηδευματίες, που έφτασαν να πληρώνουν ακόμη και το 60% του καθαρού εισοδήματός τους σε φόρους και ασφαλιστικές εισφορές.

Είναι επίσης εξαιρετικά **σημαντικό** το αν η κυβέρνηση θα κατορθώσει να αποτρέψει τη νέα μείωση των συντάξεων, που θα προσατέμει περίπου 1,35 εκατομμύρια συνταξιούχους από μια ακόμη μείωση εισοδήματος, η οποία θα μπορεί να φτάσει και στο 18%.

Όμως, όλα αυτά δεν αρκούν. Στις εκλογές το διακύβευμα δεν θα είναι το αν θα πρέπει να εκλεγεί μια κυβέρνηση που καταφέρει να εμφανίσει **υπερπλεονάσματα** – τα οποία εν πολλοίς στηρίζονται στην υπερφορολόγηση και στην περικοπή δαπανών, ειδικά επενδυτικών – προκειμένου να μοιράζει στη συνέχεια

3. ΤΑ ΕΞΙ ΚΑΚΑ ΤΗΣ ΜΟΙΡΑΣ ΜΑΣ

Μέσο: ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

Ημ. Έκδοσης: . . . 30/08/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 30/08/2018

Σελίδα: 7

κοινωνικά μερίσματα.

Ο πολίτης θα κληθεί να επιλέξει αυτόν που θα απαντήσει με τον πλέον πειστικό τρόπο όσον αφορά το πώς θα αντιμετωπιστούν τα μεγάλα προβλήματα της χώρας. Ο **κατάλογος**, μόνο στο οικονομικό επίπεδο, περιλαμβάνει τα εξής:

Εργασία - ανεργία

Καταρχάς την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας αλλά και της κακοπληρωμένης εργασίας. Στον δημόσιο διάλογο κυριαρχεί αυτή τη στιγμή η συζήτηση για την αύξηση του κατώτατου μισθού από το επίπεδο των 586 ευρώ ή ακόμη και η εξαγγελία του πρωθυπουργού για την κατάργηση του «**υποκατώτατου**» μισθού των 511 ευρώ, που προορίζεται για τους νέους κάτω των 25 ετών.

Ωστόσο το **πραγματικό** ερώτημα είναι το πώς θα συνεχιστεί η διαδικασία αποκλιμάκωσης της ανεργίας, και μάλιστα με θέσεις εργασίας που δεν θα περιορίζονται στα 300-400 ευρώ τον μήνα.

Η συζήτηση περί αύξησης του κατώτατου μισθού, ακόμη και αν εξασφαλιστεί η συγκατάθεση των δανειστών, **δεν αφορά** τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, αλλά το πώς θα αυξηθούν οι αμοιβές (αν αυξηθούν) υφιστάμενων εργαζομένων. Μάλιστα υπάρχουν και οι απόψεις εκείνων που πιστεύουν ότι μια αύξηση τώρα στους υφιστάμενους μισθούς μπορεί να οδηγήσει σε **αντιστροφή** της τάσης μείωσης της ανεργίας.

Η μακροχρόνια ανεργία παραμένει στο «κόκκινο», καθώς τουλάχιστον **700.000** άνθρωποι δεν έχουν κολλήσει ένσημο για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών. Μάλιστα, τουλάχιστον **400.000** έχουν συμπληρώσει ακόμη και 24 μήνες μακριά από την αγορά εργασίας. Το πρόβλημα είναι εξαιρετικά σύνθετο καθώς για την αντιμετώπιση της ανεργίας – τόσο της μακροχρόνιας όσο και αυτής των νέων – απαιτούνται **κονδύλια**.

Κάποιοι πόροι ήταν προγραμματισμένο να διατεθούν μέσα από την ενεργοποίηση των λεγόμενων «**αντιμέτρων**» του 2019 (περίπου 300 εκατ. ευρώ), κονδύλι όμως το οποίο μπορεί να **θυσιαστεί** στον βωμό του να μην μειωθούν οι συντάξεις.

Από την άλλη, στην ανεργία των νέων, η οποία παραμένει στο επίπεδο του 35%, υπάρχει ένα **ερώτημα** σχετικά με το αν θα υπάρξει επίπτωση από την προωθούμενη κατάργηση του υποκατώτατου μισθού.

Δημογραφικό

Η πολυετής κρίση έχει επηρεάσει τη σύνθεση του πληθυσμού. Δεν είναι σύμπτωση η μείωσή του. Οι πολίτες ηλικίας άνω των 15 ετών, από 9,435 εκατομμύρια άτομα το 2008,

περιορίστηκαν στα 9,177 εκατομμύρια. Αυτό έγινε εξαιτίας της **συνεχούς μείωσης** των γεννήσεων, αλλά και του λεγόμενου brain drain.

Σε καθένα από τα χρόνια της κρίσης οι θάνατοι ξεπερνούσαν τις γεννήσεις κατά τουλάχιστον 10.000 - 15.000 άτομα, ενώ το brain drain ευθύνεται για την αποχώρηση τουλάχιστον 300.000 - 400.000 ανθρώπων, που μάλιστα ανήκουν ως επί το πλείστον στο **καταρτημένο** ανθρώπινο κεφάλαιο της χώρας. Αυτά τα προβλήματα είναι σύνθετα και η αντιμετώπισή τους προϋποθέτει ένα ολόκληρο **πλέγμα** πολιτικής.

Για να πειστεί ένα νέο ζευγάρι να κάνει παιδιά ή για να πειστεί έ-

νας επιστήμονας να γυρίσει στην Ελλάδα, πρέπει να υπάρξει ένα περιβάλλον **σταθερότητας** αλλά και μια αγορά εργασίας η οποία θα μπορεί να προσφέρει καλές θέσεις εργασίας. Επίσης απαιτούνται χρήματα για την τόνωση της **οικογένειας**.

Όταν και πάλι τίθεται θέμα να μην διατεθούν τα κονδύλια για την είσοδο περισσότερων νηπίων στους παιδικούς σταθμούς ως «αντάλλαγμα» για την μη περικοπή των συντάξεων, **ποιο ακριβώς** θα είναι το επιχείρημα που θα χρησιμοποιήσει η κυβέρνηση έχοντας απέναντί της τα νέα ζευγάρια; Άλλο ένα μέτρωπο το οποίο απαιτεί συγκεκριμένο σχεδιασμό.

Επενδύσεις - ανάπτυξη

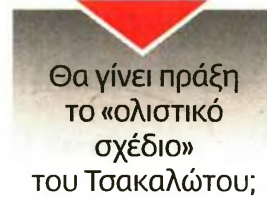
Οι προβλέψεις για ανάπτυξη τα επόμενα χρόνια στηρίζονται στο ότι θα υπάρξει μεγάλη τόνωση της **επενδυτικής** δραστηριότητας, αλλά και συνεχής αύξηση των εισαγωγών με ρυθμό μεγαλύτερο από τον αντίστοιχο των εισαγωγών. Προς το παρόν, φαίνεται ότι οι εισαγωγές ανακάμπτουν ταχύτατα καθώς υπάρχει αυξημένη ζήτηση και λόγω **τουρισμού** και λόγω της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Η αύξηση των επενδύσεων προϋποθέτει ότι το λεγόμενο «**ολιστικό σχέδιο**» που έχει καταρτίσει ο Τσακαλώτος δεν θα παραμείνει στα χαρτιά, αλλά θα γίνει πράξη. Το **ερώτημα** λοιπόν είναι αν αυτή η κυβέρνηση θα μπορέσει να προωθήσει επενδύσεις – ειδικά τα μεγάλα σχέδια – μέχρι το τέλος αυτής της θητείας διασφαλίζοντας σε μεγάλο βαθμό και τους στόχους της ανάπτυξης.

Είναι **κομβικό** στοιχείο, καθώς χωρίς την ανάπτυξη δεν μπορούν να υποστηριχθούν με ευκολία τα επιχειρήματα περί παραγωγής υπερπλεονασμάτων.

«Κόκκινα» δάνεια

Η κυβέρνηση πρέπει να **ισορροπήσει** ανάμεσα στην ενίσχυση του εισοδήματος των

φτωχότερων στρωμάτων και στην τόνωση της εμπιστοσύνης, μεταξύ άλλων, και προς το τραπεζικό σύστημα.

Αυτά τα δύο δεν είναι απαραίτητα ότι συμβαδίζουν. Εμπιστοσύνη στο τραπεζικό σύστημα σημαίνει συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, άρα και των πολιτικών **απομείωσης** των «κόκκινων» δανείων.

Οι πολιτικές αυτές όμως μπορεί και να θιγούν το εισόδημα αλλά και την περιουσιακή κατάσταση των **φτωχότερων** στρωμάτων. Με λίγα λόγια, η κυβέρνηση πρέπει να διαχειριστεί μέσα σε προεκλογική χρονιά, το θέμα των **πλειστηριασμών** και των μέτρων καταπολέμησης των «κόκκινων» δανείων.

Αφενός για να δημιουργηθεί το κατάλληλο κλίμα για την **επιστροφή** των καταθέσεων, που έχουν υποστεί μεγάλη μείωση κατά τη μνημονιακή περίοδο και, κατά δεύτερον, για να αποκατασταθεί η ρευστότητα στην αγορά μέσα από τη χορήγηση νέων δανείων.

Ο πήχης έχει μπει σε τόσο υψηλό επίπεδο (η μείωση των «κόκκινων» δανείων είναι μεταμνημονιακή υποχρέωση της χώρας), ώστε δεν θα είναι **καθόλου εύκολο** για την κυβέρνηση να δείξει ένα «φιλικό» πρόσωπο προς τους οφειλέτες των τραπεζών.